

5 Ιουνίου 1940

Επιχείρηση «Δυναμό»

Τον Μάιο του 1940, οι Γερμανοί προέλαυναν ασυγκράτητοι στη Γαλλία. Εκατοντάδες χιλιάδες Άγγλοι στρατιώτες οπισθοχωρούσαν προς τις ακτές. Μπροστά τους, οι στρατιές της Βέρμαχτ. Πίσω τους, η θάλασσα. Ο υποναύαρχος, σερ Μπέρτραμ Ράμσεϊ, ανέλαβε την επώδυνη «επιχείρηση Δυναμό». Στόχος της ήταν να σωθούν δυο τρεις δεκάδες χιλιάδες στρατιώτες. Στις 19 Μαΐου 1940, εγκαταστάθηκε στο Ντόβερ, απέναντι από τη γαλλική ακτή της Δουνκέρκης. Εκατοντάδες χιλιάδες Άγγλοι περίμεναν εκεί τη σωτηρία. Μεγάλο μεταγωγικό ήταν αδύνατο να πλησιάσει. Επιστρατεύτηκε ότι μικρό μπορούσε να πλέει: Γιοτ, βάρκες, ψαροκάικα. Ο στόλος και λίγα αεροπλάνα, χαρικέν και σπιτφάιρ, ανέλαβαν να προστατεύσουν την επιχείρηση. Η εχθρική αεροπορία υπερτερούσε τρία προς ένα. Όμως, τα μικρά πλεούμενα έδιναν και μικρό στόχο. Η «επιχείρηση Δυναμό» ξεκίνησε στις 27 του Μαΐου του 1940.

Οι βάρκες, τα ψαροκάικα και τα γιοτ έκαναν τρία και τέσσερα δρομολόγια τη μέρα, επί εννιά μέρες. Τρομερές αερομαχίες και φοβερές συγκρούσεις στη θάλασσα κάλυπταν το ασταμάτητο πήγαιν' έλα. Ως τη νύχτα της 4^{ης} προς 5^η Ιουνίου 1940, όταν ο σερ Ράμσεϊ έδωσε το σύνθημα για το τέλος της προσπάθειας. Στη Δουνκέρκη, δεν υπήρχε πια τίποτα που να μπορεί να διασωθεί. Με την ψυχρή στρατιωτική λογική, η επιχείρηση ήταν μια καταστροφή: 40.000 Άγγλοι στρατιώτες αιχμαλωτίστηκαν. Βυθίστηκαν 13 αντιτορπιλικά, 25 βοηθητικά πλοία, πάμπολλα ψαροκάικα και μερικές βάρκες. Όμως, ο αριθμός αυτών που σώθηκαν, μετέτρεψε την ήττα σε μια από τις μεγαλύτερες νίκες γοήτρου.

Στη Βουλή των κοινοτήτων, ο μόλις 25 ημερών πρωθυπουργός Ουίνστον Τσόρτσιλ έλεγε: «Όταν, πριν από μια βδομάδα, σας ζήτησα να ορίσουμε συνεδρίαση για σήμερα, φοβόμουν πως θα είχα τη σκληρή μοίρα να σας ανακοινώσω τη μεγαλύτερη στρατιωτική καταστροφή στη μακράιωνη ιστορία μας. Πιστεύαμε ότι θα μπορούσαμε να απαγκιστρώσουμε από τη Γαλλία 20.000, το πολύ 30.000 άνδρες».

Είχαν σωθεί 337.131 άνδρες, από τους οποίους 220.000 Άγγλοι και οι υπόλοιποι Γάλλοι. Τέσσερα χρόνια αργότερα, στη Νορμανδία, ο σερ Ράμσεϊ θα είχε να εκτελέσει ένα πολύ πιο εύκολο έργο.

1825: Δολοφονείται ο Οδυσσέας Αντρούτσος. Είχε γεννηθεί στην Ιθάκη, γύρω στα 1790. Επτά χρόνων έμεινε ορφανός και στα δεκάξι έγινε σωματοφύλακας του Αλή Πασά. Διέπρεψε ως αρματολός και ως αρχηγός για όλα τα αρματολίκια της Ανατολικής Στερεάς. Μεγαλούργησε στο χάνι της Γραβιάς, νικώντας τον άλλοτε φίλο του Ομέρ Βρυώνη και σώζοντας τον αγώνα. Ο εμφύλιος τον βρήκε σε λάθος στρατόπεδο. Φυλακίστηκε στην Ακρόπολη. Ο δεσμοφύλακός του και άλλοτε πρωτοπαλικάρο του, Γκούρας, τον σκότωσε ρίχνοντάς τον στα βράχια.

1878: Γεννιέται ο Μεξικανός επαναστάτης Φρανσίσκο Πάντσο Βίγια.

1900: Πέφτει στους Άγγλους η Πραιτόρια. Οι Μπόερς χάνουν οριστικά ολόκληρη την περιοχή του Τράνσβααλ, στη Νότια Αφρική.

1944: Μια μέρα πριν από την απόβαση της Νορμανδίας, βρετανικά ανεμοπλάνα προσγειώνονται σε γαλλικό έδαφος.

1945: Αρχίζει ο έλεγχος επί της κατακτημένης Γερμανίας, που χωρίζεται σε τέσσερις ζώνες: Ρωσική, αμερικανική, αγγλική και γαλλική.

1947: Ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Τζορτζ Μάρσαλ ανακοινώνει το σχέδιο οικονομικής βοήθειας προς τα χτυπημένα από τον πόλεμο κράτη της Ευρώπης.

1953: Γροιλανδία και νησιά Φερόες υπάγονται στο σκήπτρο της Δανίας.

1954: Συμφωνείται η βαλκανική συμμαχία ανάμεσα στην Ελλάδα, την Τουρκία και τη Γιουγκοσλαβία.

1963: Στη Βρετανία, ξεσπάει το σκάνδαλο Τζον Προφιούμο, καθώς αποκαλύπτεται ότι ο υπουργός Άμυνας έκλεψε κρατικά μυστικά για χάρη της ερωμένης του και γνωστού κολ γκερλ Κριστίν Κέσλερ.

1967: Ξεσπάει ο πόλεμος των Έξι Ημερών ανάμεσα στο Ισραήλ και τις γειτονικές του αραβικές χώρες Αίγυπτο, Συρία, Ιράκ και Λίβανο.

1968: Στη διάρκεια εκστρατείας για το χρίσμα του υποψηφίου των Δημοκρατικών, για την προεδρία, ο γερουσιαστής Ρόμπερτ Κένεντι (αδελφός του δολοφονημένου το 1963 προέδρου) πυροβολείται στο Λος Άντζελες από τον αραβικής καταγωγής Σιρχάν Σιρχάν. Υπέκυψε στα τραύματά του την επομένη.

1975: Για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο των Έξι Ημερών, ο πρόεδρος της Αιγύπτου Ανουάρ Σαντάτ ανοίγει τη διώρυγα του Σουέζ στα πλοία όλων των εθνικοτήτων, πλην των ισραηλινών.

1988: Καταπλέοντας στο λιμάνι του Σίδνεϊ της Αυστραλίας, η Κέι Κοτί γίνεται η πρώτη γυναίκα που πραγματοποιεί τον γύρο του κόσμου με ιστιοφόρο.

1989: Στην Πολωνία, η «Αλληλεγγύη» κερδίζει τους Κομμουνιστές στις πρώτες μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο ελεύθερες εκλογές.

2004: Πεθαίνει ο Ρόναλντ Ρέιγκαν. Το 1980 ήταν ο γηραιότερος Αμερικανός που εκλέχτηκε πρόεδρος. Στα 1984, επανεκλέχτηκε. Είχε γεννηθεί στις 6 Φεβρουαρίου του 1911.

2008: Στη δίνη των αποκαλύψεων για τις μίζες της Siemens, γνωστοποιείται ότι, το καλοκαίρι του 2007, ο Κυριάκος Μητσοτάκης παρέλαβε από την εταιρεία εξοπλισμό αξίας περίπου 140.000 ευρώ. Ο ίδιος δικαιολόγησε την πράξη, επικαλούμενος «προφορικό διακανονισμό» με τον πρώην γενικό διευθυντή της Siemens Μιχάλη Χριστοφοράκο. Η εξόφληση ξεκίνησε μετά την παραίτηση Χριστοφοράκου από τη Siemens και ολοκληρώθηκε μετά την έφοδο του εισαγγελέα σε «παραλογιστήριο» της εταιρείας.

2011: Στις εκλογές της Πορτογαλίας, το συντηρητικό κόμμα (PSD, Σοσιαλδημοκράτες) του Πέδρο Πάσος Κοέλιου πετυχαίνει ποσοστό 39%, έναντι 28% των σοσιαλιστών του πρωθυπουργού Σόκρατες που παραιτείται από την ηγεσία του κόμματος.

Η 5^η Ιουνίου στον πολιτισμό

5 Ιουνίου 1723

1988: Καταπλέοντας στο λιμάνι του Σίδνεϊ της Αυστραλίας, η Κέι Κοτί γίνεται η πρώτη γυναίκα που πραγματοποιεί τον γύρο του κόσμου με ιστιοφόρο.

1943: Γεννιέται στην Αργεντινή η πιανίστρια Μάρθα Άργκεριθ.

2012: Σε ηλικία 86 χρόνων, πεθαίνει ο πολύ γνωστός καρατερίστας του θεάτρου και του κινηματογράφου («Τζένη Τζένη», «Καλώς ήρθε το δολάριο», «Βαβυλωνία», «Η Ρένα είναι οφσάιντ», «Μετέωρο βήμα του πελαργού» του Θόδωρου Αγγελόπουλου κ.λπ.), Αθηνόδωρος Προύσαλης.